

KARTA OPISU PRZEDMIOTU - SYLABUS

Nazwa przedmiotu

Teoria bezpieczeństwa i zarządzanie w sytuacjach kryzysowych [S1Cybez1>TBiZwSK]

Przedmiot

Kierunek studiów

Cyberbezpieczeństwo

Rok/Semestr

1/1

Studia w zakresie (specjalność)

–

Profil studiów

ogólnoakademicki

Poziom studiów

pierwszego stopnia

Język oferowanego przedmiotu

polski

Forma studiów

stacjonarne

Wymagalność

obligatoryjny

Liczba godzin

Wykład

24

Laboratorium

0

Inne

0

Ćwiczenia

0

Projekty/seminaria

0

Liczba punktów ECTS

2,00

Koordynatorzy

prof. dr hab. inż. Mariusz Głabowski
mariusz.glabowski@put.poznan.pl

dr Renata Dąbrowska
renata.dabrowska@put.poznan.pl

Wykładowcy

Wymagania wstępne

brak

Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest: • Rozwinięcie umiejętności analizy współczesnych zagrożeń bezpieczeństwa. • Poznanie zasad funkcjonowania systemów zarządzania kryzysowego. • Zrozumienie genezy i specyfiki terroryzmu oraz sposobów jego zwalczania. • Zdobycie praktycznej wiedzy dotyczącej reagowania na sytuacje kryzysowe

Przedmiotowe efekty uczenia się

Wiedza:

• Student/ka ma uporządkowaną wiedzę na temat podstawowych pojęć i teorii związanych z bezpieczeństwem (m.in. bezpieczeństwo narodowe, wewnętrzne i międzynarodowe) oraz zna ewolucję tego pojęcia w kontekście współczesnych zagrożeń.

- Student/ka zna i rozumie kluczowe zagrożenia asymetryczne (m.in. cyberzagrożenia, terroryzm, konflikty hybrydowe), potrafi wyjaśnić wpływ globalizacji na ich skalę i charakter.
- Student/ka posiada wiedzę o rolach i zadaniach instytucji zajmujących się bezpieczeństwem i zarządzaniem kryzysowym, zarówno na szczeblu krajowym (np. Rządowe Centrum Bezpieczeństwa), jak i międzynarodowym (ONZ, NATO, UE).
- Student/ka zna podstawowe strategie i akty prawne dotyczące przeciwdziałania oraz zwalczania terroryzmu w Polsce i na świecie, a także rozumie mechanizmy współpracy międzynarodowej w tym obszarze.

Umiejętności:

- Student/ka potrafi analizować i oceniać różne rodzaje zagrożeń bezpieczeństwa, zarówno w kontekście lokalnym, jak i międzynarodowym, z wykorzystaniem podstawowych narzędzi analitycznych i metod badawczych.
- Student/ka umie zidentyfikować fazy zarządzania kryzysowego (zapobieganie, przygotowanie, reagowanie, odbudowa) oraz potrafi zaproponować adekwatne działania w sytuacjach kryzysowych, uwzględniając specyfikę danego zagrożenia.
- Student/ka potrafi przygotować wstępną koncepcję lub plan zarządzania kryzysowego dla określonego rodzaju incydentu (np. atak terrorystyczny, katastrofa naturalna), uwzględniając rolę i kompetencje poszczególnych podmiotów.
- Student/ka wykorzystuje w praktyce zasady i procedury związane z informowaniem oraz ostrzeganiem o zagrożeniach (np. umiejętne korzystanie z systemów monitorowania i komunikacji kryzysowej).

Kompetencje społeczne:

- Student/ka jest gotów/gotowa do odpowiedzialnego udziału w pracach zespołowych, zwłaszcza w sytuacjach kryzysowych, wykazując się umiejętnością efektywnej komunikacji i współdziałania z innymi służbami oraz specjalistami.
- Student/ka rozumie potrzebę ciągłego aktualizowania wiedzy w zakresie bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego, ze względu na dynamiczny charakter zagrożeń oraz zmieniające się środowisko bezpieczeństwa międzynarodowego.
- Student/ka demonstrowa postawę odpowiedzialności społecznej i etycznej w kontekście działań na rzecz bezpieczeństwa, potrafi formułować własne opinie i sądy w sposób zrozumiały i poparty argumentami eksperckimi.

Metody weryfikacji efektów uczenia się i kryteria oceny

Efekty uczenia się przedstawione wyżej weryfikowane są w następujący sposób:

Efekty uczenia się zostaną zweryfikowane na podstawie oceny pracy pisemnej, przygotowywanej samodzielnie, pod nadzorem prowadzącego. Skala ocen 2,0-5,0. W każdej formie zaliczenia przedmiotu ocena zależy od liczby zdobytych przez studenta punktów w stosunku do maksymalnej liczby punktów obowiązkowych. Warunkiem pozytywnego zaliczenia jest otrzymanie co najmniej 50% punktów możliwych do zdobycia. Zależność oceny od liczby punktów definiuje Regulamin Studiów. Dodatkowo zasady zaliczania przedmiotu i dokładne progi zaliczeniowe zostaną przekazane studentom na początku semestru z wykorzystaniem uczelnianych systemów elektronicznych oraz na pierwszych zajęciach (w każdej formie zajęć).

Treści programowe

Przedmiot dostarcza studentom kompleksowej wiedzy z zakresu teorii bezpieczeństwa, współczesnych zagrożeń, terroryzmu oraz zarządzania sytuacjami kryzysowymi. Łączy aspekty teoretyczne z praktycznym podejściem do analizowania i rozwiązywania problemów związanych z bezpieczeństwem, zarówno na poziomie narodowym, jak i międzynarodowym. Kurs pozwala na zrozumienie kluczowych koncepcji, mechanizmów i strategii działania w obliczu wyzwań współczesnego świata.

Tematyka zajęć

I. Teoria bezpieczeństwa (6x45)

1. Pojęcie bezpieczeństwa

- o Ogólne rozumienie bezpieczeństwa.
- o Subiektywne i obiektywne elementy bezpieczeństwa.
- o Dylemat bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego.

- o Rodzaje bezpieczeństwa: narodowe, wewnętrzne, międzynarodowe.
- 2. Redefinicja pojęcia „bezpieczeństwo”
- o Ewolucja pojęcia bezpieczeństwa po zimnej wojnie.
- o Teorie: szkoła kopenhaska, walijska i paryska.
- o Koncepcje „human security” i „sustainable security”.
- 3. Zagrożenia bezpieczeństwa
- o Specyfika zagrożeń w Europie i na świecie.
- o Zagrożenia asymetryczne: cyberzagrożenia, konflikty hybrydowe, zmiany klimatyczne.
- o Wpływ globalizacji na ewolucję zagrożeń.
- 4. Koncepcje i działania na rzecz bezpieczeństwa międzynarodowego
- o Modele: równowaga sił, bezpieczeństwo zbiorowe, kooperacyjne.
- o Rola organizacji międzynarodowych (ONZ, NATO, UE).
- II. Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych (8x45)
- 1. Zakres, zadania i kategorie zarządzania kryzysowego
- o Kategorie sytuacji kryzysowych i ich skutki dla ludności, mienia, infrastruktury i środowiska.
- o Infrastruktura krytyczna i jej ochrona.
- 2. System zarządzania kryzysowego
- o Fazy zarządzania: zapobieganie, przygotowanie, reagowanie, odbudowa.
- o Plany zarządzania kryzysowego i procedury reagowania.
- 3. Podmioty zarządzania kryzysowego
- o Zadania i kompetencje instytucji w Polsce, Europie i USA.
- o Monitorowanie zagrożeń i zasady informowania o zagrożeniach.
- III. Terroryzm (8x45)
- 1. Definicje i rys historyczny
- o Geneza i rozwój terroryzmu jako zjawiska społeczno-politycznego.
- o Rodzaje terroryzmu (np. religijny, ideologiczny, nacjonalistyczny).
- 2. Organizacje terrorystyczne
- o Definicja, cele i struktura współczesnych organizacji terrorystycznych.
- o Przykłady współczesnych grup ekstremistycznych i państw zagrożonych terroryzmem.
- 3. Nowe formy terroryzmu
- o Terroryzm masowego rażenia i cyberterroryzm.
- o Czynniki wpływające na rozwój sieci terrorystycznych.
- 4. Zwalczanie terroryzmu
- o Globalne strategie i inicjatywy antyterrorystyczne.
- o Polska strategia antyterrorystyczna i podstawy prawne.

Metody dydaktyczne

- Wykłady teoretyczne wspierane prezentacjami multimedialnymi.
- Analiza studiów przypadków dotyczących terroryzmu i sytuacji kryzysowych.
- Dyskusje problemowe dotyczące wyzwań bezpieczeństwa.
- Ćwiczenia z planowania zarządzania kryzysowego.

Literatura

Podstawowa:

1. Raporty organizacji międzynarodowych (NATO, ONZ, UE).
2. Monografie i artykuły naukowe dotyczące zarządzania kryzysowego.
3. Dokumenty rządowe i analizy strategii antyterrorystycznych.

Uzupełniająca:

1. Case studies wybranych organizacji terrorystycznych.

Bilans nakładu pracy przeciętnego studenta

	Godzin	ECTS
Łączny nakład pracy	54	2,00
Zajęcia wymagające bezpośredniego kontaktu z nauczycielem	24	1,00
Praca własna studenta (studia literaturowe, przygotowanie do zajęć laboratoryjnych/ćwiczeń, przygotowanie do kolokwίων/egzaminu, wykonanie projektu)	30	1,00